

2014/2015

STUDIEPLAN FOR GRADEN BACHELOR I RETTSVITENSKAP VED FOLKEUNIVERSITETET MIDT-NORGE

Studieplan og fagplanene er vedtatt ved Høgskolen i Molde i tråd med gjeldende samarbeidsavtale mellom Høgskolen i Molde og Folkeuniversitetet Midt-Norge, datert 15. juni 2012.

Fagansvarlig for bachelorstudiet i rettsvitenskap er regionleder ved Folkeuniversitetet Midt-Norge.

1. Mål

En demokratisk rettsstat kjennetegnes av rettssikkerhet, åpen og kontrollert maktutøvelse, fri meningsdannelse og respekt for medborgernes rettigheter og menneskeverd. Målet for bachelorstudiet i rettsvitenskap er å utdanne kandidater som har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilfredsstiller de krav som samfunnet stiller til etisk og faglig forsvarlig juridisk yrkesutøvelse.

Kandidatene skal i løpet av det 3-årige studiet oppnå kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør at de kan inneha offentlige og private stillinger hvor det er behov for juridisk kompetanse på ulike nivå.

Kandidatene skal kunne identifisere og analysere rettslige spørsmål, forholde seg selvstendig og kritisk til rettssystemet og ha et historisk og internasjonalt perspektiv på retten.

Kandidatens læringsutbytte

Etter fullført utdanning skal kandidaten ha et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilfredsstiller de krav som samfunnet stiller til etisk og faglig forsvarlig yrkesutøvelse i stillinger hvor det er krav til juridisk kompetanse.

Kunnskap

- Kandidaten har bred kunnskap om juridisk metodelære og kunnskap om etikk
- Kandidaten har bred faglig kunnskap innenfor sentrale rettsområder
- Kandidaten har kunnskap om det idemessige grunnlaget for rettsstaten
- Kandidaten har kunnskap om, og forståelse av, rettssystemets rolle nasjonalt og internasjonalt
- Kandidaten har kunnskap om internasjonal rett, herunder EU/EØS-rett

Ferdigheter

- Kandidaten kan anvende juridisk metode i analyser og praktiske og teoretiske problemstillinger
- Kandidaten kan anvende norske og internasjonale rettskilder
- Kandidaten kan foreta kritisk vurdering av gjeldende rett og drøfte behov for endringer
- Kandidaten kan holde seg faglig oppdatert og videreutvikle sine ferdigheter
- Kandidaten kan anvende disse kunnskaper og ferdigheter individuelt og i samarbeid med andre, og kan gjennomføre arbeidsoppgaver innenfor gitte tidsrammer.

Generell kompetanse

- Kandidaten har god evne til skriftlig formidling og drøfting av en juridisk problemstilling
- Kandidaten kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter, både selvstendig og i samarbeid med andre
- Kandidaten kan formidle sentrale teorier innen fagområdene, og bruke faget til å identifisere ulike typer problemstillinger og løsninger

For å nå disse mål skal studenten tilegne seg og utvikle følgende kvalifikasjoner:

Kandidaten skal kunne anvende tilegnede kunnskaper og ferdigheter individuelt og i samarbeid med andre, og kunne gjennomføre arbeidsoppgaver innenfor gitte tidsrammer. Kandidaten skal kunne identifisere yrkesetiske problemstillinger, herunder forskjellige former for press som jurister utsettes for, og kunne håndtere disse på en forsvarlig måte.

2. Studiets oppbygging og tidsnormering

Bachelorstudiet er på 180 studiepoeng. Utdanningen er på tre år. Dette er styrende for innhold i og oppbygging av studieprogrammet. Det stilles økte krav til studenten ut over i studiet med hensyn til arbeidsinnsats, kunnskap og ferdigheter. Dette gjenspeiles i litteraturens innhold og omfang, i forventet studentaktivitet i undervisningen og i de krav som stilles ved frivillige øvinger, obligatoriske arbeidskrav og eksamen.

Studiet er organisert for å få best mulig sammenheng mellom de kunnskaper og ferdigheter studenten skal tilegne seg, og undervisningen som blir gitt, øvingene underveis og avsluttende eksamener. Studiet legger særlig vekt på muntlig og skriftlig fremstillingsevne.

3. Opptak

Opptak til Bachelor i rettsvitenskap foretas en gang i året i høstsemesteret. Opptaksgrunnlaget er generell studiekompetanse eller realkompetanse.

4. Fagsammensetning

Et studieår utgjør 60 studiepoeng (stp), og er basert på 10 måneders fulltidsstudium.

4.1 Første studieår – 60 stp

- **Ex. phil., 10 stp (NTNU, distriktsvariant)**

Det undervises i del II av ex. phil distriktsvarianten ved Folkeuniversitetet Midt-Norge, mens undervisningen til del I følges ved NTNU. Nærmere informasjon om gjennomføringen av ex. phil finner du i studiehåndboken bachelorstudiet i rettsvitenskap.

- **Ex. fac.(metode- og perspektivfag), 10 stp**

Innføring i rettsstudiet med rettskildelære

- **Innføring i rettsstudiet og praktisk juridisk metode, 40 stp, hhv fordelt på:**

Innføring i privatrett: avtalerett (10 stp.) familie- og arverett (10 stp.)

Innføring i offentlig rett: folkerett (8 stp.) statsrett (12 stp.)

4.2 Andre studieår - 60 stp

- **Rettshistorie (metode- og perspektivfag), 8 stp**

- **Erstatningsrett, 7 stp**

- **Alminnelig forvaltningsrett, 20 stp**

- **Spesiell forvaltningsrett, 14 stp**

- **EU-/EØS-rett, 8 stp**

- **Internasjonal privatrett, 3 stp**

4.3 Tredje studieår - 60 stp

- **Juridisk metode og etikk (metode- og perspektivfag), 15 stp**

- **Alminnelig obligasjonsrett, 20 stp**

- **Panterett, 6 stp**

- **Tingsrett, 12 stp**

- **Gjeldsforfølgingsrett, 7 stp**

5. Læring og undervisning

5.1 Utgangspunkt

Studiet er basert på aktiv samhandling mellom undervisningspersonale/veileder og student. Folkeuniversitetet Midt-Norge har et forholdsvis lite campus, noe som muliggjør en nær kontakt mellom de ansatte og studentene.

Studentene skal tilegne seg kunnskap gjennom egen aktivitet og samhandling med medstudenter og de ansatte. Det stilles store krav til aktiv deltakelse fra studentene i undervisningen, og det er i tillegg til frivillige øvinger en rekke obligatoriske muntlige og skriftlige elementer som må gjennomføres for å få gå opp til eksamen. Eksamensformene er varierte og gjenspeiler målene med studiet.

Mange av foreleserne og seminarholderne har sitt daglige virke som jurister; dommere, advokater og juridiske stillinger innen et vidt spekter av fagområder i offentlig eller privat sektor. Studiet er nært knyttet til de krav og forventninger som samfunnet stiller til en etisk og faglig forsvarlig juridisk yrkesutøvelse. Undervisning, øvinger og eksamener reflekterer ulike oppgaver studenten vil møte i sitt fremtidige yrkesliv.

5.2 Studentaktivitet

Studentene har stort ansvar for egen læring. Dette forutsetter at studentene enkeltvis og i grupper: arbeider aktivt med innhenting, tilegning og bearbeiding av lærestoffet, forbereder seg til, er aktive i og foretar nødvendig arbeid etter undervisningen og holder seg oppdatert om regelendringer, ny rettspraksis mv.

5.3 Læringsmiljø

Folkeuniversitetet Midt-Norge og studentene samarbeider om å skape et godt faglig og sosialt læringsmiljø. Studiet skal derfor legge til rette for nær kontakt mellom de ansatte og studentene. Studentene skal aktivt delta i kvalitetssikringen av studiet og de skal ha gode muligheter for å ta kontakt med de ansatte.

Studentene har sine studiefasiliteter i Folkeuniversitetet Midt-Norge sine lokalteter i Trondheim med tilgang til lesesalsplasser, kollokvie- og undervisningsrom, i tillegg til lesesaler, grupperom og bibliotek tjenester ved Gunnereusbiblioteket og forelesningssaler ved NTNU, Gløshaugen.

5.4 Undervisningstilbud

Hensikten med undervisningen er å legge til rette for at studentene skal oppnå målene med studiet slik de er beskrevet under studieplanens punkt 1. Undervisningen er ment som et supplement og inspirasjon til studentenes egenaktivitet. Den skal i tillegg til å være forskningsbasert også legge vekt på en erfaringsbasert tilnærming, og legge til rette for dialog mellom student og lærer. Undervisningen skal forberede studentene til ulike yrkesroller som ferdig utdannede bachelorkandidater innen rettsvitenskap. Konfliktforebygging og alternative konfliktløsningsformer omhandles i undervisningen.

Undervisningsformene er varierte og tar hensyn til studentenes ulike måter å lære på, fagenes egenart, tilgjengelige lærekrefter og litteratur. Bruk av rettslige informasjonssystem (databaser og lignende), inngår i undervisningen.

Hovedmengden av undervisningen foregår i seminargrupper på ca. 20-30 studenter og en lærer. Resterende andel av undervisningen foregår som forelesninger for hele kullet.

Forelesningene presenterer hovedlinjer og sammenheng mellom fagene, og skal gi studentene en oversikt over og utdypning av sentrale tema. I tillegg gis det tilbud om ulike gjesteforelesninger med mål om å utvide studentenes perspektiv.

Seminarundervisningen er problemorientert og baseres på høy grad av studentaktivitet. Seminarene ledes av en lærer, men fordrer at studentene enkeltvis og i samarbeid aktivt deltar med presentasjoner, diskusjoner, praktiske øvelser, prosjektarbeid og lignende. De obligatoriske muntlige presentasjonene holdes på seminarundervisningen.

Studiet inneholder obligatoriske undervisningselementer i form av muntlige presentasjoner og semesteroppgaver, og studentene tilbys i tillegg frivillige øvingsoppgaver med individuell og gruppevis tilbakemelding.

Perspektivfagene og fagene etikk, internasjonal rett, menneskerettigheter og urfolksrett, blir både integrert i undervisningen i de øvrige fagene og undervist særskilt i.

Undervisningen i juridisk metode gis både som egne undervisningsrekker og integreres i de øvrige fagene og undervisningen der. I tillegg holdes det egne skrive- eller eksamenskurs, med særlig vekt på metode.

Undervisningsspråket er i hovedsak norsk, men kan i enkelte emner være engelsk. Dette fremgår av den aktuelle fagplanen.

5.5 Kvalitetssikring

Folkeuniversitetet Midt-Norge sitt kvalitetssystem skal sikre god kvalitet i studiet og bidra til dialog og samarbeid mellom Folkeuniversitetet Midt-Norge og studentene. Systemet baserer seg på muntlige og skriftlige tilbakemeldinger fra studenter og lærere, både individuelt og gruppevis.

Folkeuniversitetet Midt-Norge samarbeider med Høgskolen i Molde for å sikre kvalitet, både knyttet til faglige og administrative forhold.

6. Fagplaner

Det utarbeides en egen fagplan for hvert studieår hvor hvert enkelt fag beskrives og hovedtemaet angis. Videre er det utarbeidet pensumlister knyttet til fagplanene som angir pensum for de enkelte fagene.

7. Vurderingsformer

7.1 Generelt

Studentene skal vurderes i løpet av studiet og på slutten av hvert år. Vurderingsformene skal være varierte og nært knyttet til målene for studiet. Vurderingene underveis omfatter øvingsoppgaver, semesteroppgaver og muntlige presentasjoner. De avsluttende eksamensformene omfatter hjemmeeksamen med etterfølgende muntlig prøving, skoleeksamen og selvstendig muntlig eksamen.

Øvingsoppgavene er oppgaver hvor det gis individuelle og gruppevis tilbakemeldinger.

Øvingsoppgavene blir gitt i øvings øyemed. Ved minst én av oppgavene legges det særlig vekt på metode.

Semesteroppgavene og de muntlige presentasjonene, er obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent før studentene får fremstille seg til eksamen. Vurderingsuttrykket er godkjent/ikke godkjent.

Oppgaver som gis til eksamener, kan inneholde teoretiske og/eller praktiske problemstillinger. Det kan være skriftlige oppgaver, muntlige eller en kombinasjon. Studentene må være forberedt på å få oppgaver som kommer inn på emner som er gjennomgått på tidligere år.

Resultatet av selvstendig muntlig eksamen, hjemmeksamen med muntlig prøve og skoleeksamen skal framgå av vitnemålet som utarbeides ved avsluttet studium.

Eksamensspråket er i hovedsak norsk, men kan i enkelte fag være engelsk. Dette fremgår av den aktuelle emneplan.

7.2 Eksamenskrav

7.2.1 Eksamen første studieår - inkludert ex.phil og ex.fac

- EXPH6001 Examen Philosophicum distriktvarianten – avlegges ved NTNU (10 stp) høst
- JUR-500 Ex. fac. – skoleeksamen – skriftlig (10 stp.) høst
- JUR-1003 1.år Skriftlig skoleeksamen – tverrfaglig juridiske fag (30 stp.) vår
- JUR-1004 1.års Muntlig skoleeksamen – tverrfaglig juridiske fag (10 stp.) vår

Studentene må ved oppstart på 1. studieår delta på et obligatorisk orienteringsmøte ved studiestarten.

Det holdes en skoleeksamen på fem timer i JUR-500 Ex. Fac i første semester. Karakterene A-F benyttes. Ex. fac. må være bestått før studenten får avlegge avsluttende eksamen på 1.studieår.

Før studentene kan gå opp til eksamen på 1. studieår (JUR-1003 og JUR-1004) må studentene ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven.

Ved avslutningen av 1. studieår avholdes en skriftlig skoleeksamen på seks timer (JUR-1003) og en muntlig skoleeksamen på inntil ½ time over et emne oppgitt to dager forut (JUR-1004)

Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Karakterene for både den muntlige og skriftlige eksamen skal fremgå av vitnemålet.

Ex. phil. - som tas via NTNU – må være bestått *senest* før eksamener på 2. studieår.

Det er adgang til å kontinuere for studenter på 1.-3. studieår.

7.2.2 Eksamen andre studieår

- JUR-2002 2.år Hjemmeeksamen med muntlig prøve – tverrfaglig juridiske fag (30 stp)
- JUR-2003 2.år Skriftlig skoleeksamen – tverrfaglig juridiske fag (30 stp)

Før studentene kan avlegge eksamen på 2. studieår, må de ha bestått 1. studieår, samt ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven.

Ved avslutningen av 2. studieår skal studentene besvare en skriftlig hjemmeeksamen på inntil 32.000 tegn. Dersom denne oppgaven består, kalles studentene inn til muntlig prøve basert på hjemmeeksamen og læringskravene for øvrig. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Studentene skal også besvare en skriftlig skoleeksamen over seks timer. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Det er adgang til å kontinuere for studenter på 1.-3. studieår.

7.2.3 Eksamen tredje studieår

- JUR-2502 3.år Hjemmeeksamen med muntlig prøve – tverrfaglig juridiske fag (30 stp)
- JUR-2503 3.år Skriftlig skoleeksamen – tverrfaglig juridiske fag (30 stp)

Før studentene kan avlegge eksamener på 3. studieår, må de ha bestått eksamener på 2. studieår, og ha gjennomført og fått godkjent en muntlig presentasjon og semesteroppgaven.

Ved avslutningen av 3. studieår skal studentene besvare en skriftlig hjemmeeksamen på inntil 32.000 tegn. Dersom denne oppgaven består, kalles studentene inn til muntlig prøve basert på hjemmeeksamen og læringskravene for øvrig. Etter muntlig prøve fastsettes endelig karakter. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Studentene skal også besvare en skoleeksamen på åtte timer. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F. Karakteren skal fremgå av vitnemålet.

Det er adgang til å kontinuere for studenter på 1.-3. studieår.

8. Eksamensvitnemål

Vitnemål utstedes av Høgskolen i Molde.

Det kan gis utskrift av eksamensprotokollen for hvert år på 1.-3. studieår og for enkelteksamener. På vitnemålet for bachelorgraden i rettsvitenskap føres karakterene for hvert år.

9. Videre yrkes- og studiemuligheter

Bachelor i rettsvitenskap kvalifiserer til stillinger innen en rekke yrker og arbeidsoppgaver, både i offentlig sektor (f. eks. saksbehandling, administrasjon, personal og rådgivning), og privat sektor (f. eks. bank, forsikring og eiendom) - både nasjonalt og internasjonalt.

Graden Bachelor i rettsvitenskap kvalifiserer for opptak til 5-årig master i rettsvitenskap med mulighet for innpasning og fritak for de 3 første studieårene og en framtidig 2-årig master i rettsvitenskap, samt andre mastergrader innen blant annet jus og samfunnsfag.